

בש"פ 9029/18 - מדינת ישראל נגד יצחק אברג'יל, שמעון סבח, עופר בודהנה, יוסף (ז'וז'ו) לוי

בבית המשפט העליון

בש"פ 9029/18

לפני: כבוד השופט מ' מזוז

המבקשת: מדינת ישראל

נגד

המשיבים: 1. יצחק אברג'יל
2. שמעון סבח
3. עופר בודהנה
4. יוסף (ז'וז'ו) לוי

בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: כ"ג בטבת התשע"ט (31.12.2018)

בשם המבקשת: עו"ד חיים שויצר

בשם המשיב 1: עו"ד שמשון וייס; עו"ד לירז מאיר

בשם המשיב 2: עו"ד גלאון קפלנסקי; עו"ד לירון שרקוביק

בשם המשיב 4: עו"ד אהרון רוזה

עמוד 1

החלטה בעניין המשיבים 1, 2 ו-4

1. בקשה להארכת מעצרו של המשיבים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) ב-150 ימים החל מיום 7.1.2019, או עד למתן פסק דין בתפ"ח 24984-07-15 בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, לפי המוקדם.

החלטה זו תעסוק בעניינם של המשיבים 1, 2 ו-4. בעניינו של המשיב 3 מתנהל הליך של בקשה לעיון חוזר, ועל כן מעצרו הוארך בהסכמתו עד להחלטה אחרת.

2. ביום 13.7.2015 הוגש נגד המשיבים ונאשמים נוספים כתב אישום רחב יריעה הכולל 13 אישומים שעניינם עבירות חמורות שבוצעו במסגרת פעילותו של ארגון פשיעה בינלאומי, בראשו עמד המשיב 1, בפרשה שזכתה לכינוי "פרשה 512". פרטי האישומים תוארו בהרחבה בהחלטות קודמות של בית משפט זה, ואמנעמלחזור ולפרטן. אזכיר בקצרה כי בהתאם לכתב האישום, היו ראשי ארגון הפשיעה וחבריו מעורבים בין היתר בביצוע 3 עבירות רצח וכן בניסיונות לביצוע רצח של גורמים עברייניים עמם היו חברי הארגון מסוכסכים, ניסיונות אשר הביאו גם לפציעתם ולמותם של חפים מפשע; בעבירות של סחר, ייצוא, ייבוא והספקה של סמים בהיקפים גדולים מאוד של מאות מיליוני ₪; עבירות אלימות חמורות אחרות; רכישה והחזקה של אמצעי לחימה וכן עבירות מס ועבירות של הלבנת הון.

אשר למשיבים בהליך זה (מכאן ואילך: המשיבים): למשיב 1 (נאשם 1 בכתב האישום) מיוחסת עבירה של עמידה בראש ארגון פשיעה וכן עבירות נוספות שבוצעו במסגרתו, שעיקרן: ארבע עבירות רצח, וכן ניסיון לרצח; סחר בינלאומי והספקה של סמים בהיקפים גדולים מאוד; עבירות אלימות חמורות; עבירות מס ועבירות של הלבנת הון. למשיב 2 (נאשם 10 בכתב האישום) מיוחסות שלוש עבירות רצח, עבירה של ניסיון רצח, וכן עבירות של חבלה בכוונה מחמירה, פציעה בנסיבות מחמירות, גרימת חבלה של ממש וקשירת קשר לפשע - הכל במסגרת ארגון פשיעה. למשיב 4 (נאשם 13 בכתב האישום) מיוחסות שלוש עבירות רצח בכוונה תחילה במסגרת ארגון פשיעה, וכן עבירות של חבלה בכוונה מחמירה, פציעה בנסיבות מחמירות, גרימת חבלה של ממש וקשירת קשר לפשע - הכל במסגרת ארגון פשיעה.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה להארכת מעצרו של המשיבים עד לתום ההליכים, בה נטען לקיומן של ראיות לכאורה לביסוס העבירות בהן הם מואשמים וכן לקיומן של עילות מעצר כנגדם. לאחר התדיינות ענפה הסכים המשיב 1 ביום 27.3.2017 לבקשה למעצרו עד תום ההליכים, וביום 2.5.2016 הורה בית המשפט המחוזי גם על מעצרו של המשיבים 2 ו-4 עד תום ההליכים נגדם. עררים שהוגשו על החלטה זו נדחו (בש"פ 4398/16 ובש"פ 4212/16, בהתאמה).

4. משעה שהמשיבים היו נתונים במעצר לאחר הגשת כתב האישום תקופה מצטברת של תשעה חודשים ומשפטם טרם הסתיים, נדרש בית משפט זה להאריך את מעצרו מספר פעמים, לתקופות שונות. הבקשה האחרונה להארכת מעצרו של המשיבים הוגשה ביום 2.8.2018. ביום 8.8.2018 הוארך מעצרו של המשיב 4 ב-150 ימים, בהסכמתו, ואילו מעצרו של המשיבים 1-3 הוארך ב-150 ימים נוספים בהחלטות של בית משפט זה מיום 9.8.2018 ומיום 4.10.2018 (בש"פ 5802/18).

5. אשר למהלך הדיונים בתיק העיקרי. פתיחת המשפט התעכבה, בין היתר, נוכח ההיקף יוצא הדופן של חומרי החקירה ומחמת עיכובים הקשורים בייצוגם של הנאשמים, בעיקר המשיב 1. ביום 9.8.2016 הוחלט כי שמיעת הראיות תחל ביום 1.1.2017. וכי יתקיימו 3 ימי דיונים בשבוע, כאשר בהמשך תישקל האפשרות לקיים אף 4 ימי דיונים בשבוע, עד לסיום ההליך. בשל סוגיות הקשורות בייצוגם של המשיב 1 נדחה מועד תחילת שמיעת הראיות ליום 5.2.2017, אך מכאן ואילך התקיימו דיוני הוכחות רציפים ואינטנסיביים. ביום 22.5.2018 הוחלט כי במהלך הפגרה, מיום 30.8.2018 ועד ליום 5.9.2018, יתקיימו דיוני הוכחות מדי יום, לרבות ביום שישי.

ביום 23.10.2018 הסתיימה פרשת התביעה, וזאת לאחר שנשמעו 72 עדי תביעה, ביניהם חמישה עדי מדינה, ולאחר שעדותם של 260 עדים התייתרה לנוכח הסכמות בין הצדדים. ביום 16.12.2018 החלה פרשת ההגנה בעדותו של המשיב 1, והיא עתידה להתנהל במתכונת של 3 ישיבות בשבוע.

6. כעת מונחת לפני כאמור בקשת המדינה להארכת מעצרם של המשיבים, בפעם ה-12, ל-150 ימים. במסגרת הבקשה נטען, בתמצית, כי הארכת המעצר מתחייבת נוכח מסוכנותם הרבה של המשיבים, הנלמדת מחומרת העבירות המיוחסות להם, במסגרת פעילותו של ארגון פשיעה רב זרועות, וכן מעברם הפלילי המכביד. עוד מוסיפה המדינה, כי קיים חשש להימלטותם של המשיבים מן הדין ולשיבוש מהלכי משפט נוכח העונשים הכבדים הצפויים להם, ועל רקע עובדות כתב האישום המלמדות כי למשיבים "תשתית ואמצעים" המאפשרים הימלטות כאמור. לאור זאת, ובשים לב לנסיבות המיוחדות של התיק ולשלב בו מצוי המשפט, מבקשת המדינה להאריך את מעצרם ב-150 ימים.

7. בדיון לפני נטען על ידי באי כוח המשיבים כי אמנם המשפט מתנהל בקצב מהיר ומשביע רצון ואין להם כל טרזניה לענין זה, ואולם מדובר במעצר הנמשך מזה כשלוש וחצי שנים, וכי למרות הקצב המהיר בו מתנהל ההליך הוא צפוי עוד להימשך תקופה ארוכה. בנסיבות אלה נטען כי נקודת האיזון השתנתה באופן המצדיק חלופת מעצר. עוד נטען כי שהותם של המשיבים במעצר מקשה על ניהול הגנתם.

בא כוח משיב 2 הוסיף כי בהחלטה מיום 27.11.2018 הורה בית משפט זה, בהסכמת הצדדים, כי לצד הארכת מעצרו ב-150 ימים יוכן תסקיר מעצר בעניינו של נאשם 2 בכתב האישום (אברהם רוחן, להלן: רוחן)) לשם בחינת אפשרות של מעצר בפיקוח אלקטרוני (בש"פ 6518/18). נטען כי חלקו של רוחן בפרשה משמעותי יותר מזה של משיב 2 ועל כן עקרון השוויון מחייב לנקוט בהליך דומה לגבי מרשו. בא כוח משיב 4 הוסיף מצדו כי בחלוף הזמן, ועם סיום פרשת התביעה, גם עילות המעצר נחלשו, ובעיקר העילה של חשש לשיבוש הליכים. ואילו בא כוח משיב 1 הוסיף כי לגישת ההגנה חל כרסום ממשי בראיות במהלך פרשת התביעה, ועל כן קיים סיכון כי המעצר הממושך יסתבר בדיעבד כבלתי מוצדק.

מנגד, בא כוח המדינה הפנה לנימוקי הבקשה והוסיף כי פרשת התביעה הסתיימה במועד שנצפה ונקבע מראש על ידי בית המשפט, וכי להערכת התביעה פרשת ההגנה תסתים ברובה במהלך ההארכה המבוקשת ולא יאחר מתום שנת המשפט. נטען כי עיקר עילות המעצר – המסוכנות הרבה והחשש להימלטות – לא נחלשו כלל, והחשש להימלטות אף התחזק לאחר שאחד הנאשמים בתיק (נאשם 9) אשר שוחרר למעצר בפיקוח אלקטרוני נמלט לאחרונה מן הארץ. אשר לרוחן, נטען כי המדינה לא הסכימה לשלוח אותו לתסקיר מעצר וכי בהחלטת בית המשפט הובהר כי לדעת המדינה אין כל היתכנות לשחרורו לחלופת מעצר. כן צוין כי ההחלטה ניתנה כנראה על רקע מחלת הסרטן ממנה הוא סובל.

8. לאחר עיון ובחינת טענות הצדדים הגעתי למסקנה כי דין הבקשה להתקבל.

9. כידוע, במוקד הדיון בבקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוקה המעצרים עומדים קצב התקדמות ההליך והאיזון בין זכויות הנאשם לבין הצורך בשמירת שלום הציבור ותקינות ההליך המשפטי. במסגרת זו על בית המשפט לתת דעתו, בין היתר, לאופי העבירות המיוחסות לנאשם ולמידת המסוכנות הנשקפת ממנו, עוצמת עילות המעצר הסטוטוריות המתקיימות בנאשם, קצב התנהלות הדיונים והגורם האחראי להתמשכות ההליכים.

10. אכן, במצב דברים רגיל התמשכות המעצר לתקופה ממושכת מעבר לסביר ולמתחייב ממהותו של התיק עשויה כשלעצמה לשנות את נקודת האיזון האמורה ולהצדיק בחינה של חלופת מעצר אף אם זו נשללה בראשית הדרך. אלא שבענייננו אין זה מצב הדברים.

המדובר בפרשה גדולה ומסועפת ובתיק בהיקף כמעט חסר תקדים הכולל 13 אישומים ו- 18 נאשמים, אשר מטבע הדברים נדרש זמן רב לביורורה. ואשר לקצב התקדמות ההליך העיקרי, אין חולק כי דיוני ההוכחות מתקיימים בקצב אינטנסיבי ומהיר, וניכר כי המותב הדן בתיק עושה כל מאמץ, בשיתוף פעולה של ההגנה והתביעה, על מנת לקדמו במהירות האפשרית, וגם הסנגורים, בהגינותם, הבהירו כי התיק מתנהל בקצב משביע רצון.

לכך יש להוסיף כי עילות המעצר בענייננו הן בעלות עוצמה רבה. העבירות המיוחסות למשיבים הינן עבירות חמורות ביותר, ומצביעות על המסוכנות הרבה הנשקפת מהם. כזכור, למשיבים מיוחסות עבירות רבות שבוצעו במסגרת ארגון פשיעה רב זרועות, ובכלל זאת מעשי רצח וניסיונות לביצוע רצח של גורמים עברייניים עמם חברי הארגון מסוכסכים, אשר הביאו למותם ולפציעתם של אזרחים חפים מפשע. כפי שכבר הדגשתי באחת מהחלטותי הקודמות בעניינים של המשיבים (בש"פ 7738/17), בהתאם לפסיקתו העקבית של בית משפט זה -

"רק במקרים נדירים ביותר ויוצאי דופן, ניתן יהיה להסתפק בחלופה למעצרו של מי שמואשם בעבירה של רצח בכוונה תחילה, שהיא החמורה שבעבירות. מטבע הדברים, אדם המסוגל לבצע רצח, מסוכן הוא לביטחון הציבור, וקשה ביותר להפריך חזקת מסוכנות זו. אדם שאינו בוחל אף בפגיעה בערך הבסיסי והאוניברסאלי של קדושת החיים, אינו ראוי לאמון שהחברה נותנת באדם המשוחרר בערובה - שיקיים את תנאי שחרורו. מקום בו לכאורה הנאשם רצח אדם - אין להניח כי צווי בית המשפט יהיה בהם להטיל עליו מורא. את הסיכון מפניו של הנאשם שפגע בערך הנעלה מכל הערכים - יש להטיל על הנאשם ולא על סביבתו. זאת ועוד, אדם הנאשם בעבירה שדינה מאסר עולם חובה, אף אינו נתון למוראו של עונש נוסף בגין עבירות שיבצע בעת היותו משוחרר בתנאים. משודע הנאשם כי אם יורשע, דינו לכלות ימיו בין כתלי בית הסוהר - ספק רב אם יש דבר שירתיעו מלחזור על מעשיו כדי להימלט מן הדין או למען מטרה אחרת" (בש"פ 2646/97 עודהנ' מדינת ישראל, פ"דנא(1) 526, 527-528 (1997)).

בנסיבות אלה, גם אם ניתן לקבל כי החשש להשפעה על עדים פחת, הרי שעילות המעצר העיקריות בענייננו - המסוכנות הרבה והחשש המוחשי להימלטות מן הדין - עומדים בעינם, ומשנמצא כי התיק מתנהל בקצב משביע רצון ואף מעבר לכך, ונוכח עוצמת עילות המעצר, איני סבור כי נקודת האיזון השתנתה באופן המצדיק בחינת חלופת מעצר.

11. אשר לטענה בנוגע לרוחן. ההחלטה על עריכת תסקיר מעצר לגביו אינה מנומקת ולא ברור מה השיקולים שעמדו ביסוד ההחלטה. מכל מקום, התסקיר טרם הוגש וטרם התקבלה כל החלטה בנוגע לאפשרות חלופת מעצר לגביו, וממילא מוקדם עדיין להסיק אם יש מקום להשליך מהחלטה זו לענייננו.

12. סוף דבר: אני מורה על הארכת מעצרם של המשיבים ב-150 ימים החל מיום 7.1.2019, או עד למתן פסק דין בתפ"ח 24984-07-15 בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, לפי המוקדם.

ניתנה היום, כ"ד בטבת התשע"ט (1.1.2019).

ש ו פ ט